



LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. sausio 20 d. Nr. 21RE-60

(AG-1029/06-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės (pranešėja),

sekretoriaujant R. M.,

dalyvaujant pareiškėjui V. S.,

atsakovės Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliotai atstovei J. R.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferenciją), išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo V. S. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2025 m. spalio 28 d. sprendimo Nr. STS-6838 „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas V. S. (toliau – ir pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra) Sprendimų kontrolės skyriaus 2025 m. spalio 28 d. sprendimą Nr. STS-6838 „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio“ (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skunde nurodo, kad nuo 1991 metų kompetentinga duomenys neskelbtini rajono Nedarbingumo ekspertizės komisija nustatydavo, jog pareiškėjui reikalingas rankinio valdymo automobilis dėl judėjimo sutrikimų. Pareiškėjo sveikatos ligų būklė atitinka lengvojo automobilio techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašą ir kas 6 metus gydytojų ekspertizės komisija nustatydavo, kad reikalinga lengvojo automobilio techninio pritaikymo išlaidų kompensacija ir automobilio stovėjimo kortelė. Pareiškėjas nejaunėja, liga progresuoja. Pareiškėjas nesutinka su skundžiamo Sprendimo išvadomis. Prašo įvertinti ambulatorinės kortelės įrašus, kurie nėra įkelti į esveikatos sistemą, taip pat turėtų būti pasiremta ir ankstesnių metų neįgalumo nustatymo ekspertizės komisijų išvadomis. Pareiškėjas nesutinka su šeimos gydytojos ir neurologo paviršutiniškomis apžiūros išvadomis. Norėtų būti tinkamai apžiūrėtas kompetentingos gydytojų ekspertizės komisijos ir kad būtų objektyviai įvertinta pareiškėjo sveikatos būklė dėl automobilio techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio ir automobilio statymo kortelės (b. l. 4–7).

Komisijos posėdyje pareiškėjas palaikė skundą ir prašė Komisijos skundą tenkinti. Papildomai paaiškino, kad gydytojas pareiškėjui netikrino raumenų jėgos. Medicininuose dokumentuose yra daug netikslumų. Nurodė, kad pareiškėjas vaikšto sunkiai, trumpais atstumais ir tik su ramentu. Nuo vaikystės yra duomenys neskelbtini. duomenys neskelbtini. duomenys neskelbtini. duomenys neskelbtini, liga progresuoja. Nori būti apžiūrėtas objektyviai.

Agentūra atsiliepime prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad pareiškėjo lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis (toliau – automobilio kompensacijos poreikis) buvo vertinamas 2025 m. rugpjūčio 12 d. – 29 d. Agentūros duomenys neskelbtini teritoriniame skyriuje (toliau – teritorinis skyrius), kuris pareiškėjui automobilio kompensacijos poreikio nenustatė. Nesutikdamas su teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Agentūros direktorių dėl pakartotinio automobilio kompensacijos poreikio nustatymo. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, išsamiai išnagrinėjęs asmens automobilio kompensacijos poreikio nustatymo byloje esančius dokumentus, 2025 m. spalio 28 d. priėmė sprendimą Nr. STS-6838, kuriuo nusprendė nekeisti teritorinio skyriaus 2025 m. rugpjūčio 29 d. sprendimo Nr. STS-11341 „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio, termino“. Pareiškėjo skunde Komisijai išdėstyta tik pareiškėjo subjektyvi nuomonė, nauji įrodymai nepateikti.

Asmens automobilio kompensacijos poreikis vertinamas vadovaujantis Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530 „Dėl Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), jo priedais. Vadovaujantis Tvarkos aprašo 17 punktu, automobilio kompensacijos poreikis nustatomas pilnamečiams asmenims, kurių judėjimo funkcijų sutrikimai yra ilgalaikiai ir (ar) negrįžtami pagal automobilio kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašą (Tvarkos aprašo 2 priedas) nurodytus kriterijus. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, išnagrinėjęs byloje esančius duomenis ir automobilio kompensacijos poreikio vertinimą atliko dėl 2025 m. rugpjūčio 6 d. UAB „duomenys neskelbtini šeimos daktaras“ siuntime į Agentūrą (toliau – siuntimas į Agentūrą) nurodytų diagnozių pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) kodus: duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini. Atsižvelgiant į minėtas diagnozes, pareiškėjo byloje esančius medicininius dokumentus ir Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje esančius duomenis, pareiškėjui automobilio kompensacijos poreikis nenustatytas. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius dėl pareiškėjui diagnozuotų organizmo funkcinių sutrikimų netaikė Kriterijų sąrašo 1 punkto (taikomas, kai diagnozuojama bent vienos kojos paralyžius arba ryški paralyžė (esant monoparalyžei ar plegijai, paraparalyžei ar plegijai, hemiparalyžei ar plegijai, tetraparalyžei ar plegijai) (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių)), Kriterijų sąrašo 2 punkto (taikomas, kai diagnozuojamas sunkus judėjimo ir atamos sistemos funkcinis sutrikimas), nes, remiantis mediciniais duomenimis, pareiškėjui nustatyta duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, taip pat pareiškėjui nustatytas lengvas duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini. Patvirtinta 2025 m. liepos 28 d. neurologo, 2025 m. rugpjūčio 21 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijų duomenimis. Tvarkos aprašo 28 punktu nustatyta, kad tuo atveju, kai asmens sveikatos būklė neatitinka nė vieno kriterijaus, nurodyto Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašą, asmeniui automobilio kompensacijos poreikis nenustatomas.

Pareiškėjui paskutinį kartą automobilio kompensacijos poreikis buvo nustatytas nuo 2013 m. spalio 23 d. iki 2019 m. spalio 23 d. Minėtu laikotarpiu, specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir

jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis buvo vertinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. A1-120/V-346 „Dėl Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijų sąrašo, tvarkos aprašo ir pažymų formų patvirtinimo“ nuostatomis. Remiantis šiuo metu galiojančia automobilio kompensacijos poreikio nustatymo tvarka, asmens būklė neatitinka minėto poreikio nustatymo Kriterijų sąrašo reikalavimų.

Dėl „automobilio stovėjimo kortelės“ atsakovė paaiškino, kad Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (įstaigos pavadinimas iki 2023 m. gruodžio 31 d.) duomenys neskelbtini teritorinis skyrius 2013 m. spalio 23 d. raštu Nr. R-4560 „Dėl neįgalių asmenų automobilių statymo kortelės išdavimo“ pareiškėjui išdavė neįgalių asmenų automobilių statymo kortelę nuo 2013 m. spalio 23 d. neterminuotai.

Agentūros teritoriniai skyriai ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindami automobilio kompensacijos poreikį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais medicininiais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Agentūra nėra gydymo įstaiga, asmens apžiūros neatlieka, todėl negali asmenims diagnozuoti susirgimų, keisti gydančių specialistų nustatytų diagnozių ar spręsti kitokius, su gydymo procesu susijusius klausimus. Už siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas, už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – ją suteikęs gydytojas specialistas. Taip pat pažymėtina, kad Agentūra vertina ne atskiras ligas, užsifruotas tam tikrais TLK-10-AM kodais ir nustato ne sveikatos lygį, o kompensacijos poreikius, kuriems iš esmės turi įtakos ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o jų įtakoje nustatyti funkciniai sutrikimai. Agentūros specialistai, administracinės procedūros metu vertindami pareiškėjo automobilio kompensacijos poreikį, vadovavosi automobilio kompensacijos poreikio nustatymą reglamentuojančiais teisės aktais, laikėsi juose nustatytos vertinimo tvarkos, veikė pagal savo kompetenciją ir objektyviai įvertino asmens sveikatos būklę patvirtinančius medicininius dokumentus, tinkamai taikė minėtų teisės aktų nuostatas. Atsakovė laikosi pozicijos, kad skundžiamas Sprendimas yra pagrįstas ir atitinka teisės aktų reikalavimus, todėl nėra pagrindo jį naikinti ir priimti naują sprendimą. Pasikeitus asmens sveikatos būklei, pareiškėjas turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui automobilio kompensacijos poreikio nustatymui atlikti (b. l. 26–30).

Agentūra, atsakydama į Komisijos narės, paskirtos pranešėja byloje, paklausimą (b. l. 70–72), 2026 m. sausio 15 d. pateikė rašytinius paaiškinimus, kuriuose nurodė, kad, vadovaujantis Tvarkos aprašo 1 priedo Bazinio funkcionavimo lygmens nustatymo kriterijų sąrašo 32 punktu (taikomu, kai asmeniui nustatyta ataksija, hiperkinezė, amiostazinis sindromas ir ryškiai sutrikusi koordinacija), pareiškėjui nuo 2025 m. rugpjūčio 28 d. neterminuotai nustatytas IV lygio kompensacijos poreikis. Agentūros duomenys neskelbtini teritorinio skyriaus 2025 m. rugpjūčio 29 d. kompensacijos poreikio vertinimo akte Nr. SP-4213 (b. l. 36–41) (Komisijos pastaba: akto Nr. SP-4213 10 ir 11 punktai) padaryta techninė klaida, nurodant du Tvarkos aprašo 1 priedo punktus – 32 ir 37, dėl ko Komisija nepagrįstai konstatavo, kad pareiškėjui kompensacijos poreikis nustatytas taikant Tvarkos aprašo 1 priedo 37 punktą. Agentūros duomenys neskelbtini teritorinio skyriaus 2025 m. rugpjūčio 29 d. sprendime Nr. STS-11343 „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino“ bei akto Nr. SP-4213 pastabose teisingai nurodytas taikytinas Tvarkos aprašo 1 priedo 32 punktas. Be to, Agentūra atkreipė dėmesį, kad remiantis 2025 m. rugpjūčio 21 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos duomenimis, pareiškėjui nustatytas duomenys neskelbtini, nenustatyta duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini ar duomenys neskelbtini, todėl Tvarkos aprašo 1 priedo 37 punktas nagrinėjamu atveju netaikytinas.

Dėl Lovetto skalės taikymo paaiškino, kad Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl

Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, 5 priedo I skyriaus 8 punkto papunkčiuose yra pateikti parezių ryškumo apibūdinimai, siejami su raumenų jėgos įvertinimu balais. Vadovaujantis minėto Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo 5 priedo I skyriaus 8.4 papunkčiu, ryški hemiparezė ar paraparezė nustatoma tuomet, kai raumenų jėga vertinama 2–3 balais, o tetraparezė – kai raumenų jėga siekia 3 balus. Pažymi, kad Tvarkos aprašo 2 priedo 1 punkto taikymo sąlyga yra bent vienos kojos paralyžiaus arba ryškios parazės nustatymas (esant monoparazei ar plegijai, paraparazei ar plegijai, hemiparazei ar plegijai, tetraparazei ar plegijai), kai judėjimui reikalingos techninės pagalbos priemonės. Pareiškėjui nenustatyti funkciniai sutrikimai, atitinkantys Tvarkos aprašo 2 priedo 1 punkte įtvirtintus kriterijus. Parazės ryškumą nustato gydytojas specialistas, tai patvirtindamas savo konsultacijos išvadoje.

Dėl 2025m. rugpjūčio 21 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos išvadoje nurodytos pareiškėjo sveikatos būklės – „duomenys neskelbtini“ – paaiškino, kad ši aplinkybė neturi įtakos automobilio kompensacijos poreikio vertinimui ir Tvarkos aprašo 2 priedo 1 punkto taikymui, kadangi pareiškėjo duomenys neskelbtini nustatytas tik dešinės pėdos srityje, o ne visoje apatinėje galūnėje, todėl nesudaro pagrindo konstatuoti ryškios parazės ar paralyžiaus buvimo. Individualios pagalbos poreikio klausimynas (b. l. 76–81) nėra vertinamas, atliekant automobilio kompensacijos poreikio vertinimą (b. l. 74–75, 85).

Komisijos posėdyje Agentūros atstovė palaikė atsakovės poziciją, išdėstyta atsiliepime, ir prašė skundą atmesti. Pagarsino Agentūros 2026 m. sausio 15 d. rašytinių paaiškinimų turinį. Nurodė, kad to, kas buvo pateikta Agentūrai, pakako priimti Sprendimą. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į kitą gydytoją, jei netenkina esamo gydytojo paslaugos.

Skundas tenkintinas

Pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 12 d. prašymu kreipėsi į Agentūrą prašydamas nustatyti dalyvumo lygį, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikį ir lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį (b. l. 31–32).

Agentūros teritorinio skyriaus surašytame 2025 m. rugpjūčio 29 d. Kompensacijų poreikio vertinimo akte Nr. SP-4213 nurodyta, jog vertinant asmens bazinio funkcionavimo lygmenį, nustatyta, kad asmens sveikatos būklė atitinka Tvarkos aprašo 1 priede „Bazinio funkcionavimo lygmens kriterijų sąrašas“ (toliau – Bazinio funkcionavimo lygmens kriterijai) nurodytą bazinio funkcionavimo lygmens kriterijų: 37. Ryški monoparezė, hemiparezė ar paraparezė, kai raumenų jėga – 3–4 balai, arba kiti labai ryškūs motorikos funkcijos sutrikimai, kurio balas yra 40. Tai pagrindžia medicininiuose dokumentuose pateikta informacija: duomenys neskelbtini (10 punktas). Jeigu asmens sveikatos būklė atitinka daugiau nei vieną bazinį funkcionavimo lygmens kriterijų, bazinio funkcionavimo lygmuo įvertintas pagal Bazinio funkcionavimo lygmens kriterijuose nurodytą bazinio funkcionavimo lygmens kriterijų 32. Ataksija, hiperkinezė, amiostazinis sindromas, kai ryškiai sutrikusi koordinacija, numatanti mažesnę (mažiausią) balų skaitinę vertę (11 punktas). Bazinio funkcionavimo lygmuo balais, nustatytas pagal bazinio funkcionavimo lygmens kriterijus, yra 40 balų (12 punktas). Individualios pagalbos poreikio klausimyno (toliau – Klausimynas) balų suma 98 (16 punktas); koeficientas pagal Klausimyne surinktus balus 0,9 (17 punktas). Balų skaičius individualios pagalbos kompensacijos poreikio lygiui nustatyti yra 36 balai (18 punktas). Priimamas sprendimas nustatyti IV lygio individualios pagalbos kompensacijos poreikį; nevertinti automobilio kompensacijos poreikio, nes įvertinus ESPBI IS pateiktus klinikinius elektroninius dokumentus arba siuntime į Agentūrą pateiktus duomenis ir informaciją, nustatyta, kad asmens, siunčiamo į Agentūrą kompensacijos poreikiui nustatyti, sveikatos būklė neatitinka nei vieno iš kriterijų ir jų aprašymo, nurodytų Tvarkos aprašo 2 priede „Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašas“. Individualios pagalbos kompensacijos poreikis nustatomas nuo 2025 m. rugpjūčio 12 d. iki neterminuotai pagal Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – Įstatymas) 19 straipsnio 6 dalies 4 punktą, kai neprognozuojami aplinkos veiksnių įtakos ir (ar) asmens organizmo funkcijų sutrikimų pasikeitimai,

galintys daryti įtaką asmens dalyvumo lygio pasikeitimui, ir (ar) asmens organizmo funkcijų sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio, kadangi asmens sveikatos sutrikimai yra lėtinio pobūdžio, būklės pasikeitimas mažai tikėtinas (b. l. 36–41).

Agentūros teritorinis skyrius 2025 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. STS-11341 „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio, termino“ nusprendė nevertinti automobilio kompensacijos poreikio, kadangi įvertinus Elektroninėje sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje pateiktus klinikinius elektroninius dokumentus arba siuntime į Agentūrą pateiktus duomenis ir informaciją, nustatyta, kad asmens, siunčiamo į Agentūrą automobilio kompensacijos poreikiui nustatyti, sveikatos būklė neatitinka nė vieno iš kriterijų ir jų aprašymo, nurodytų Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašė (b. l. 42–44).

Pareiškėjas 2025 m. rugsėjo 16 d. skundu kreipėsi į Agentūros direktorių, nesutikdamas su Agentūros teritorinio skyriaus 2025 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. STS-11341. Prašė būti objektyviai apžiūrėtas, kad būtų tiksliai įvertintas pareiškėjo neįgalumas ir poreikis rankinio automobilio kompensacijai (b. l. 45).

Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2025 m. spalio 28 d. Kompensacijų poreikio vertinimo akte Nr. SP-3891 nurodyta, kad asmens sveikatos būklė neatitinka nė vieno kriterijaus, nurodyto Tvarkos aprašo 2 priede „Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašas“. Klausimynas nepildomas atitikus Tvarkos aprašo 25.3 papunktį. Klausimyno balų suma 98; koeficientas pagal Klausimyne surinktus balus 0,9. Balų skaičius individualios pagalbos kompensacijos poreikio lygiui nustatyti yra 0 balai (-ų). Priimamas sprendimas nevertinti automobilio kompensacijos poreikio (b. l. 48–52).

Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2025 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. STS-6838 „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio“ nuspręsta nenustatyti automobilio kompensacijos poreikio. Nurodyta, kad asmens sveikatos būklė neatitinka kriterijų, nurodytų Tvarkos aprašo 2 priede „Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašas“, nes siuntime į Agentūrą ir su juo pateiktuose dokumentuose nurodytų susirgimų sunkumo laipsnis ir jų sukeliama funkciniai sutrikimai neatitinka lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos kriterijų sąrašo: 1 kriterijaus, nes nenustatytas bent vienos kojos paralyžius arba ryški paralyžė (2025 m. liepos 28 d. neurologo konsultacijos duomenimis, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini); 2 kriterijaus, nes nenustatytas sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas (2025 m. rugpjūčio 21 d. reabilitologo konsultacijos duomenimis, nustatytas duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini). Vadovaujantis išdėstytu, Sprendimų kontrolės skyrius nusprendė nekeisti teritorinio skyriaus 2025 m. rugpjūčio 29 d. sprendimo Nr. STS-11341 (b. l. 54–55).

Ginčas kilo dėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2025 m. spalio 28 d. sprendimo Nr. STS-6838 „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio“ nenustatyti pareiškėjui automobilio kompensacijos poreikio, teisėtumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ), Įstatymo (redakcija, galiojusi nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 5 d.), Tvarkos aprašo nuostatos.

Agentūra VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio, termino (Įstatymo 15 straipsnio 6 dalies f) punktas).

Vadovaujantis Įstatymo 21 straipsniu, asmeniui, kurio judėjimo funkcijų sutrikimas yra ilgalaikis ir (ar) negrįžtamas, gali būti nustatomas lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis (1 dalis). Pagal to paties straipsnio 2 dalį, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis nustatomas tokiais terminais: 72 mėnesiams, kai prognozuojamas asmens judėjimo funkcijų sutrikimo pasikeitimas per artimiausius 72 mėnesius (1 punktas); neterminuotai, kai neprognozuojamas asmens judėjimo funkcijų sutrikimo pasikeitimas ir (ar) asmens judėjimo funkcijų sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio (2 punktas). Lengvojo

automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (3 dalis). Asmuo, kuriam nustatytas lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę gauti Tikslinių kompensacijų įstatyme nustatyto dydžio lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją (4 dalis).

Tvarkos aprašo 17 punktu nustatyta, kad automobilio kompensacijos poreikis nustatomas asmenims, kurių judėjimo funkcijų sutrikimai yra ilgalaikiai ir (ar) negrįžtami pagal Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašą (2 priedas) nurodytus kriterijus (pildomas Kompensacijų poreikio vertinimo aktas).

Tvarkos aprašo 2 priede pateiktas Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašas (toliau – Sąrašas) ir Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų aprašymas.

Iš pateikto teisinio reglamentavimo darytina išvada, kad norint nustatyti asmeniui lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį, šio asmens sveikatos būklė turi atitikti bent vieną kriterijų, nurodytą Sąrašą (Tvarkos aprašo 2 priede). Sąrašo 1 punkte nurodytas kriterijus – bent vienos kojos paralyžius arba ryški paralyžė (esant monoparalyžei ar plegijai, paraparalyžei ar plegijai, hemiparalyžei ar plegijai, tetraparalyžei ar plegijai) (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių); 2 punkte – sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) dėl darbingumo lygio nustatymo ir panašaus pobūdžio bylose ne kartą akcentuota, jog sprendžiami išimtinai tik teisės klausimai. Teismui (Komisijos pastaba: šiuo atveju – Komisijai) nesuteikta kompetencija spręsti medicininius ir darbingumo lygio (Komisijos pastaba: dabar dalyvumo lygio) nustatymo (klasifikavimo) klausimus. Teismas turi patikrinti viešojo administravimo subjekto priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą šiais aspektais: ar jis priimtas kompetentingo subjekto; ar buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą (LVAT 2012 m. balandžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-146-328/2012; 2019 m. gruodžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-847-602/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo kompetencijos ribas (LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013). Minėta LVAT praktika vadovaujasi ir Komisija savo veikloje (Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 31 straipsnio 3 dalis, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 15 straipsnio 3 dalis).

Taigi, nagrinėjant ginčą dėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus priimto Sprendimo teisėtumo, vertintina tai, ar lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio reikalingumas pareiškėjui buvo nustatomas laikantis teisės aktų reikalavimų, ar Sprendimas priimtas laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, ar buvo atsižvelgta į pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes, ar Sprendimas priimtas pagal kompetenciją, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Agentūra skundžiamame Sprendime nurodė, kad pareiškėjo sveikatos būklė neatitinka Sąrašo 1 kriterijaus, nes nenustatytas bent vienos kojos paralyžius arba ryški paralyžė bei 2 kriterijaus, nes nenustatytas sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas.

Siuntime į Agentūrą nurodyta diagnozė: duomenys neskelbtini. Susijusios diagnozės: duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini (b. l. 33).

Komisijai į bylą pateiktame 2025 m. liepos 28 d. E025. Ambulatorinio apsilankymo aprašyme gydytojo neurologo aprašytas pareiškėjo būklės įvertinimas objektyviai: sąmoningas, orientuotas. CBN: n.y. Jėga rankose pagal Lovett skalę – duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini; 3.3 papunktyje šalia diagnozės duomenys neskelbtini nurodyta – duomenys neskelbtini (b. l. 34). Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo 2025 m. rugpjūčio 21 d. E025. Ambulatorinio apsilankymo

aprašyme pateiktas pareiškėjo būklės įvertinimas objektyviai: duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, k duomenys neskelbtini. duomenys neskelbtini. duomenys neskelbtini. Šalia diagnozės duomenys neskelbtini nurodyta – duomenys neskelbtini (b. l. 35).

Pareiškėjas skunde Komisijai vertina, kad jo sveikatos ligų būklė atitinka Sąrašą. Jam reikalingas rankinio valdymo automobilis dėl judėjimo sutrikimų. Komisijos posėdyje pareiškėjas akcentavo, kad jis sunkiai vaikšto, trumpais atstumais ir tik su ramentu. Nuo vaikystės yra duomenys neskelbtini. duomenys neskelbtini. duomenys neskelbtini. Yra duomenys neskelbtini, liga progresuoja. Nori būti apžiūrėtas objektyviai. Lūkestį dėl objektyvios apžiūros ir tikslaus kompensacijos poreikio įvertinimo pareiškėjas nurodė ir skunde Agentūros direktoriui.

Atsakovė atsiliepime į skundą nurodo, kad Agentūros teritoriniai skyriai ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindami automobilio kompensacijos poreikį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais mediciniais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Atsakovės atstovės teigimu Komisijos posėdyje, Agentūrai pakako jos turėtų duomenų Sprendimui priimti.

Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo, kad pareiškėjo atveju yra gydytojų nustatyta duomenys neskelbtini, tačiau ginčas kilęs dėl to, ar yra (nėra) ryški duomenys neskelbtini (esant monoparezei ar plegijai, paraparezei ar plegijai, hemiparezei ar plegijai, tetraparezei ar plegijai) (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių). Byloje nėra ginčo, kad pareiškėjui judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių. Ramento naudojimą patvirtino pareiškėjas Komisijos posėdyje. Tai, kad pareiškėjas naudoja lazdomis, ramentais, tolimesnius nei 50 metrų atstumus įveikia naudodamasis elektriniu triračiu, užfiksuota 2025 m. rugpjūčio 27 d. duomenys neskelbtini sav. socialinės darbuotojos užpildytame Individualios pagalbos poreikio klausimyne (6.1.6 papunktyje) (b. l. 76–81). Siuntime į Agentūrą (3.1 papunktyje) taip pat nurodyta, kad pareiškėjas „vaikšto su lazda“ (b. l. 33).

Iš Sprendimo turinio Komisijai neaišku, dėl kokių motyvų ir kokių teisiniu pagrindu vadovaujantis, Agentūra, atlikdama pakartotinį kompensacijos poreikio vertinimą, laikė, kad pareiškėjo sveikatos būklės įvertinimas, aprašytas gydytojų parengtuose medicininiuose dokumentuose (pvz., raumenų jėgos kojose aspektu), neatitiko kriterijaus „ryški duomenys neskelbtini“. Skundžiamame Sprendime nenurodytas teisinis reglamentavimas, kuriame būtų reglamentuota, kokia konkrečiai raumenų jėga pagal Lovetto skalę turi būti nustatyta kojose, kad būtų sąlygos įvertinti asmens sveikatos būklės atitiktį Tvarkos aprašo 2 priedo 1 punkto kriterijui, jog asmeniui yra bent vienos kojos ryški duomenys neskelbtini (esant monoparezei ar plegijai, paraparezei ar plegijai, hemiparezei ar plegijai, tetraparezei ar plegijai). Tik bylos nagrinėjimo Komisijoje metu atsakovė įvardijo naują teisinį pagrindą ir paaiškino, kad Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, 5 priedo „Nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe ir (ar) profesinės ligos ar ligos (suluošinimo) būtinosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu bazinio dalyvumo kriterijai“ I skyriaus 8.4 papunkčiu nustatyta, jog ryški hemiparezė ar paraparezė nustatoma tuomet, kai raumenų jėga vertinama 2–3 balais, o tetraparezė – kai raumenų jėga siekia 3 balus.

Sprendimo priėmimo motyvų nurodymas procesiniuose dokumentuose, teiktuose paaiškinimuose nedaro įtakos Sprendimo teisiniam vertinimui sprendžiant dėl jo motyvacijos nebuvimo. LVAT 2013 m. balandžio 24 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A556-714/2013 (taip pat ir vėlesnėje 2025 m. birželio 18 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-398-968/2025) pažymėta, kad, administraciniame akte nenurodžius teisinio pagrindimo, t. y. nepasisakius, kokie teisės aktai nulėmė priimtą sprendimą, minėtas trūkumas yra reikšmingas ir, nors šis trūkumas buvo pašalintas, atsakovui pateikus atsiliepimą, tačiau tai iš principo nėra toleruotina, kadangi kliūdo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo, o galbūt apskritai sutikti ir pripažinti pagrįstu viešojo administravimo sistemos subjekto, kad ir neigiamą atsakymą. Taigi, ir byloje Komisijoje atsakovės proceso metu nurodyti argumentai, negali pagrįsti ginčijamo Sprendimo teisėtumo, juolab, kai ir Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo

34 punkte nėra nurodyta, kad jo 5 priedas būtų taikomas vertinant lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį.

Kaip jau minėta, 2025 m. liepos 28 d. neurologo konsultacijos 3.3 papunktyje šalia diagnozės duomenys neskelbtini nurodyta – duomenys neskelbtini duomenys neskelbtini (b. l. 34). Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo 2025 m. rugpjūčio 21 d. konsultacijoje šalia diagnozės duomenys neskelbtini nurodyta – duomenys neskelbtini (b. l. 35). Atsakovė turi pareigą įvertinti pareiškėjo medicininius duomenis (Tvarkos aprašo 18.3 papunktis). Jeigu atsakovė, priimdama skundžiamą Sprendimą, vertino, kad ryškios duomenys neskelbtini konstatavimui raumenų jėga kojoje pagal Lovetto skalę turi būti nustatyta 2–3 balai (žr. atsakovės rašytinius paaiškinimus), tuomet Komisijai į bylą pateiktame 2025 m. liepos 28 d. E025. Ambulatorinio apsilankymo aprašyme gydytojo neurologo aprašytas pareiškėjo būklės įvertinimas objektyviai: sąmoningas, orientuotas. CBN: n.y. Jėga rankose pagal Lovett skalę – duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini. Taigi, minėtoje gydytojo konsultacijoje yra duomenys apie pareiškėjo dešinės kojos raumenų jėgos įvertinimą duomenys neskelbtini. Pagal Tvarkos aprašo 18.4.1 papunktį, prireikus Agentūra raštu kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios asmenį gydantis gydytojas parengė klinikinius elektroninius dokumentus arba siuntimą į Agentūrą (nurodydama asmens, dėl kurio kreipiamasi, vardą, pavardę, gimimo datą, prašomų duomenų gavimo pagrindą, jų naudojimo tikslą, teikimo būdą ir apimtį), dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos), reikalingų baziniam funkcionavimo lygmeniui ir (ar) automobilio kompensacijos poreikiui nustatyti, pateikimo, jeigu gauti klinikiniai elektroniniai ar medicininiai dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka. Byloje nepateikta įrodymų, liudijančių, kad Agentūra būtų kreipusis į gydymo įstaigą ir (ar) gydytoją dėl informacijos, pateiktos konsultacijoje, patikslinimo ir (ar) paaiškinimo, kokio lygio (ar ryški) kojos parėzė diagnozuota pareiškėjui.

VAĮ 3 straipsnio 5 punkte numatytas išsamumo principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Objektyvumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs (VAĮ 3 straipsnio 9 punktas).

Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalis). Su gero administravimo principu aspektu siejamas ir administracinių paslaugų prieinamumo užtikrinimas. Formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (pvz., LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015). Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (pvz., LVAT 2015 m. birželio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015). Be to, gero administravimo principas yra platus, savyje talpinantis ne vieną įvairaus pobūdžio (materialinio, procedūrinio) imperatyvą, jų tarpe ir administracinio teisinio santykio šalių bendradarbiavimą bei pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai (LVAT biuletenis Nr. 30, 2016, p. 467, 470).

Komisija sprendžia, jog nagrinėjamu atveju atsakovė, būdama atsakinga už lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymą, objektyvaus ir teisingo sprendimo priėmimą, priimdama skundžiamą Sprendimą, nesivadovavo gero administravimo principu, objektyvumo ir išsamumo principais. Tokie viešojo administravimo institucijos veiksmai, kai nesiremiama gero administravimo principu, siekiant padėti besikreipiančiam asmeniui įgyvendinti jo teises, o formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos, pripažintini neteisėtais (pvz., LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015, 2021 m. kovo 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1826-629/2021).

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. VAĮ įtvirtinta individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų taisyklė yra bendroji taisyklė, kurios paprastai turi laikytis visi viešojo administravimo subjektai, priimdami individualius administracinius aktus pagal savo kompetenciją (LVAT 2021 m. gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021). LVAT taip pat ne kartą yra konstatavęs, kad VAĮ 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog administraciniame sprendime, be kita ko, motyvų išdėstymas turi būti tinkamas, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022, 2024 m. birželio 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-102-502/2024 ir kt.).

Taigi, administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą. Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teisimą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2012 m. kovo 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-212/2012).

Kaip minėta, Komisija nesprendžia medicininių klausimų, todėl negali nuspręsti, ar tinkamai įvertinti pareiškėjo sveikatos būklės sukelti funkciniai sutrikimai, tačiau, atsižvelgusi į nustatytas aplinkybes ir įvertinusi ginčo išsprendimui aktualų teisinį reglamentavimą, atsižvelgdama ir į LVAT praktiką, Komisija prieina prie išvados, jog Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 ir 6 punktuose įtvirtintų administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų. Šiuo atveju Sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, Agentūra, pakartotinai vertindama pareiškėjo lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį, nesilaikė VAĮ nustatytų principų, Tvarkos apraše nustatytų procedūrų, turėjusių užtikrinti objektyvų ir visapusišką visų faktinių aplinkybių vertinimą, todėl pareiškėjo ginčijamas Sprendimas naikintinas.

Komisija neatlieka viešojo administravimo funkcijų ir nepriima sprendimų už atsakovę, tačiau pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktą, viena iš Komisijos, išnagrinėjus skundą, galimų priimti sprendimo rūšių yra panaikinti skundžiamą individualų administracinį aktą ar jo dalį ir įpareigoti viešojo administravimo subjektą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą. Sprendžiant dėl Komisijos sprendimu nustatytino laiko Agentūrai priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, svarbu įvertinti tai, kad Agentūra turėtų įgyvendinti jai suteiktas teises ir pareigas, siekiant pašalinti prieštaravimus ar neaiškumus medicininiuose dokumentuose. Taip pat aktuali Tvarkos aprašo 55 punkto nuostata, kurioje reglamentuota, kad asmens pakartotinis kompensacijos poreikio vertinimas atliekamas ir sprendimas dėl asmens kompensacijos poreikio nustatymo priimamas per 20 darbo dienų nuo visų vertinimui atlikti reikalingų dokumentų gavimo Agentūroje dienos arba, kai pakartotinis kompensacijos poreikis vertinamas vykdant Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą – per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą terminą.

Dėl bylos medžiagos pripažinimo nevieša

Europos Parlamento ir Tarybos 2016 m. balandžio 27 d. reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų duomenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 4 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad sveikatos duomenys – asmens duomenys, susiję su fizine ar psichine fizinio asmens sveikata, įskaitant duomenis apie sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, atskleidžiantys informaciją apie to fizinio asmens sveikatos būklę. Šioje administracinėje byloje pateikta informacija, susijusi su pareiškėjo sveikatos būkle.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio 1 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą. Privataus gyvenimo apsaugą laiduoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, kurios 22 straipsnis, be kita ko, įtvirtina, jog žmogaus privatus gyvenimas neliečiamas. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.23 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus fizinio asmens privatus gyvenimas neliečiamas; informacija apie asmens privatų gyvenimą gali būti skelbiama tik jo sutikimu; duomenų apie asmens sveikatos būklę paskelbimas pažeidžiant įstatymų nustatytą tvarką laikomas privataus gyvenimo pažeidimu.

Agentūra atsiliepime Komisijos prašo priimti sprendimą dėl visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimo ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Toks prašymas motyvuojamas tuo, kad visa juose esanti informacija yra susijusi su asmens, kurio tapatybė yra žinoma, duomenimis, (asmens kodas, namų adresas, asmens tapatybės kortelės numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialių kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata.

Vertindama šį Agentūros prašymą, Komisija pažymi, kad jos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša (neteikiama susipažinti ir daryti kopijų proceso dalyviams). Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis. LVAT 2017 m. kovo 1 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eAS-122-146/2017 akcentavo, kad per Administracinių bylų teisenos įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje (Komisijos pastaba: dabar Administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje) nustatytą teisinį reguliavimą yra sukurtas teisinis mechanizmas kaip apsaugoti konfidencialius duomenis apie asmens sveikatą konkrečioje administracinėje byloje, t. y. kaip apsaugoti į konkrečią administracinę bylą pateiktus konfidencialius duomenis apie asmens sveikatą, kurie yra atitinkamame medicininių dokumentų komplekte, kuris buvo pateiktas į bylą kaip įrodymas, susijęs su atitinkamo administracinio ginčo dalyku. Komisija, įvertinusi Agentūros atsiliepime išdėstytus argumentus bei tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su pareiškėjo sveikata, siekdama apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, sprendžia, kad visa nagrinėjamos bylos medžiaga pripažintina nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti atsakovės Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2025 m. spalio 28 d. sprendimą Nr. STS-6838 „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos

poreikio“ ir įpareigoti atsakovę Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos per 20 darbo dienų nuo visų pakartotiniame lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio vertinimui reikalingų dokumentų Asmens su negalia teisių apsaugos agentūroje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos gavimo dienos priimti pareiškėjo Vydo Simonavičiaus atžvilgiu naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė